EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 4.4.2023.
COM(2023) 180 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to, kā darbojas tradicionālo pašu resursu pārbaudes kārtība, un kas iesniegts saskaņā ar 6. panta 3. punktu Padomes Regulā (ES, Euratom) 2021/768 (2021. gada 30. aprīlis,), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus

KOPSAVILKUMS

Reizi trijos gados Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei ziņo par to, kā darbojas tradicionālo pašu resursu (TPR) pārbaudes kārtība. Šajā ziņojumā ir sniegta informācija par 2019.–2021. gadā veiktajām pārbaudēm.

Neraugoties uz nepieredzētajām problēmām šajā laikposmā, ar kurām dalībvalstis un Komisija saskārās Covid-19 pandēmijas dēļ, Komisija TPR jomā veica vērā ņemamu darbu, ienesot ES budžetā papildu ***2,54 miljardus EUR****.*

Komisija pastiprināti pievērsa uzmanību tiem ***tekstilizstrādājumiem un apaviem no Ķīnas Tautas Republikas, kuru vērtība ir krāpnieciski pazemināta*** *un kurus importē Apvienotajā Karalistē un visās dalībvalstīs. Komisija uzsāka pārkāpuma procedūru pret Apvienoto Karalisti, un Eiropas Savienības Tiesa (EST) tajā galu galā lēma par labu Komisijai (C-213/19). Šī nozīmīgā lieta ne tikai papildinās ES budžetu ar ievērojamām TPR summām, bet arī kopumā nodrošinās skaidrību par TPR iekasēšanu turpmāk. Turklāt dalībvalstis šajā jomā ir ievērojami uzlabojušas savas kontroles stratēģijas. Lai nodrošinātu iespējamo TPR zaudējumu segšanu, 21 dalībvalsts līdz 2021. gada 31. decembrim vēl pirms EST sprieduma pie rezervēm darīja pieejamas papildu summas* ***1,473 miljardu EUR*** *apmērā.*

Tā kā Apvienotā Karaliste 2021. gada 1. janvārī izstājās no Eiropas Savienības, Apvienotās Karalistes atlikušo TPR summu samaksa ir veiksmīgi nodrošināta saskaņā ar Izstāšanās līguma nosacījumiem.

Komisija palielināja mērķtiecīgos ad hoc pasākumus, lai aizsargātu ES budžetu, piemēram, veica to ***saules bateriju paneļu un elementu*** *importa dokumentāro revīziju, kuriem izcelsmes valsts ir minēta Malaizija un Taivāna. Šajā sakarā dalībvalstis līdz 2021. gada 31. decembrim darīja pieejamus papildu TPR līdzekļus* ***647 miljonu EUR*** *apmērā.*

Turklāt ikgadējās plānotajās pārbaudēs bija iekļauti tādi jautājumi kā ***A konta un B konta pārvaldība, saistoša izziņa par tarifu, lieluzņēmumi****, kā arī* ***antidempinga un kompensācijas maksājumi****.*

Turklāt ***Covid-19 pandēmijas*** *dēļ vairākas pārbaudes uz vietas bija jāveic attālināti atkarībā no attiecīgās dalībvalsts konkrētās situācijas. Gan Komisijai, gan dalībvalstīm bija pamatīgi jānopūlas, lai saglabātu efektivitāti un rezultativitāti. Šim nolūkam Komisija pielāgoja savu pārbaužu plānošanas un veikšanas vispārējo stratēģiju, piemēram, ieviešot papildu dokumentārās revīzijas un ad hoc pārbaudes, kā arī elastīgāk reaģējot uz jaunajām tendencēm un riskiem, kas ietekmē tradicionālos pašus resursus.*

Visbeidzot, ziņojumā ir iekļauti arī citi regulāri pasākumi, kas tika veikti, lai aizsargātu ES finanšu intereses: turpmākie pasākumi saistībā ar Eiropas Revīzijas palātas vēstulēm par sākotnējiem konstatējumiem, dalībvalstu norakstīto neatgūstamo parādu pārbaude, rīcība attiecībā uz dalībvalstu kļūdām, krāpšanas gadījumu un pārkāpumu datubāzes pārvaldība un palīdzība kandidātvalstīm.

1. IEVADS

No 2019. līdz 2021. gadam tika darīta pieejama TPR[1] summa (neto) vairāk nekā **60 miljardu EUR apmērā**, gada vidējai summai sasniedzot aptuveni 20 miljardus EUR.

TPR pārbaužu pamatā ir Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014[2], kas atcelta ar Padomes 2021. gada 3. aprīļa Regulu (ES, Euratom) 2021/768[3].

Reizi trijos gados Komisija ziņo[4] Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas TPR pārbaudes kārtība.

Šajā ziņojumā ir aprakstīta un analizēta TPR pārbaudes sistēmas darbība laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam[5]. Tajā ir arī sniegta informācija par TPR pārbaudēm, ko šajā periodā veikusi Eiropas Komisija, un ietverti citi pasākumi, kas veikti, lai aizsargātu ES finanšu intereses:

- pārbaudes, ko Komisija veic uz vietas dalībvalstīs, mērķtiecīgas dokumentārās revīzijas un ar tām saistītie turpmākie pasākumi;
- turpmākie pasākumi saistībā ar Eiropas Revīzijas palātas vēstulēm par sākotnējiem konstatējumiem;
- norakstīto neatgūstamo parādu pārbaude;
- rīcība attiecībā uz dalībvalstu kļūdām, kuru dēļ rodas TPR zaudējumi;
- krāpšanas gadījumu un pārkāpumu datubāzes (*OWNRES*) pārvaldība;
- palīdzība kandidātvalstīm;
- ieguldījums Resursu pieejamības regulas[6] grozījumu izstrādāšanā.

Iepriekš minēto pasākumu veikšanai ir norīkota grupa, kas sastāv no 15 personām. Tomēr pārbaužu veikšana uz vietas un dalībvalstu ģeogrāfiskā atbildība ir septiņu galveno inspektoru pārziņā. Norīkotā grupa, konsekventi piemērojot tiesību normas starp dalībvalstīm, nodrošina, ka TPR tiek savlaicīgi un pareizi iekasēti, . Grupa arī sniedz

[1] Muitas nodokļi, ko uzliek no trešām valstīm importētajiem produktiem, kā arī cukura nodevas.

[2] Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014 (2014. gada 26. maijs), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (OV L 168, 7.6.2014., 29. lpp.).

[3] Padomes Regula (ES, Euratom) 2021/768 (2021. gada 30. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 608/2014 (OV L 165, 11.5.2021., 1. lpp.).

[4] Saskaņā ar Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 608/2014 6. panta 3. punktu un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2021/768.

[5] Ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta pārbaudēm, ko veikušas ES iestādes (Komisija un Revīzijas palāta). Tajā nav aplūkotas pārbaudes, kuras veikušas dalībvalstis un kuru detalizēti rezultāti ir izklāstīti gada ziņojumā, kas izstrādāts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 325. pantu.

[6] Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (pārstrādāta redakcija) (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp.). Šī regula ir pazīstama kā Resursu pieejamības regula.

konsultācijas pārbaudes apmeklējumu laikā un iespēju apspriest visus svarīgos jautājumus vismaz divreiz gadā Padomdevējas komitejas pašu resursu jautājumos sanāksmēs.

2. TPR PĀRBAUŽU PAMATPRINCIPI UN METODIKA

2,1. TPR regulatīvie un darbības pamatprincipi

TPR iekasēšana dalībvalstīm ir deleģēta saskaņā ar ES tiesību aktiem. Tām autonomi iekasētie muitas nodokļi ir jādara pieejami[7] ES budžetā un kā kompensācija par iekasēšanas izmaksām jāpatur vienota likme 25 % apmērā no visām TPR summām, kas darītas pieejamas Komisijai [8] neatkarīgi no faktiskajām izmaksām, kas tām radušās. Dalībvalstīm pašām jāveic muitas pārbaudes un jāziņo Komisijai.

Tomēr Komisija patur būtiskas tiesības veikt pārbaudes šajā jomā. Šajā saistībā svarīgi instrumenti TPR iekasēšanas sistēmas uzraudzībai ir pārbaudes uz vietas un attālinātas pārbaudes, kuru laikā Komisija veic dažāda veida pārbaudes[9] attiecībā uz dalībvalstu noteikumiem un dokumentiem.

Komisijai ir arī jāsniedz atbildes uz Revīzijas palātas apsvērumiem, kas iekļauti tās gada ziņojumā, īpašajos ziņojumos vai vēstulēs par sākotnējiem konstatējumiem, kā arī uz Eiropas Parlamenta apsvērumiem un ieteikumiem izpildes apstiprinājuma procedūras laikā attiecībā uz budžeta izpildi. Komisija nodrošina, ka dalībvalstis pareizi piemēro ES noteikumus un iesniedz ziņojumus budžeta lēmējinstitūcijai.

Komisijas pārbaudēm ir trīs galvenie mērķi:

- lai novērstu konkurences izkropļojumus, saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dalībvalstīm un uzņēmējiem neatkarīgi no tā, kur preces tiek muitotas ES;

- nodrošināt TPR savlaicīgu noteikšanu un uzlabot TPR atgūšanu. Komisijai ir jāpārliecinās, ka dalībvalstis pilda savus pienākumus attiecībā uz TPR iekasēšanu un nodošanu. Komisija pārbauda dalībvalstu veiktos pasākumus attiecībā uz TPR atgūšanu, cita starpā savlaicīgu paziņošanu par muitas parādu un izpildes procedūrām, kas tiek atzītas par nepieciešamām;

- informēt budžeta lēmējinstitūciju un rezultātā saņemt pozitīvu budžeta izpildes apstiprinājumu. Pamatojoties uz pārbaudēs izdarītajiem konstatējumiem, Komisija

[7] Tiesību aktos termins "darīt pieejamus" ir lietots, lai apzīmētu dalībvalstu veiktos maksājumus ES budžetā.

[8] Gadu gaitā procentu likmes ir mainījušās no 10 % summām, kas darītas pieejamas līdz 2001. gada 28. februārim, līdz 25 % summām, kas darītas pieejamas no 2001. gada 1. marta līdz 2014. gada 28. februārim, un līdz 20 % summām, kas darītas pieejamas no 2014. gada 1. marta līdz 2021. gada 28. februārim. Summām, kas darītas pieejamas pēc 2021. gada 1. marta, tiek piemērota 25 % likme.

[9] **Noteikumu pārbaudes**: dalībvalstu noteikumu pārbaudes attiecībā uz TPR iekasēšanas sistēmu. **Dokumentu pārbaudes**: dalībvalstu grāmatvedības pārskatu, visu veidu grāmatvedības dokumentu un reģistru, to starpā dalībvalstu ziņojumu par neatgūstamajiem parādiem, analīze. **Pārbaudes uz vietas, attālinātas pārbaudes un dokumentārās revīzijas**: valstu sistēmu un to pamatā esošo dokumentu pārbaude, lai noteiktu to atbilstību ES tiesību aktiem gan no grāmatvedības, gan no muitas viedokļa. Šīs pārbaudes tiek veiktas kopīgi ar attiecīgajām dalībvalstīm.

novērtē dalībvalstu darba efektivitāti un rūpību attiecībā uz TPR noteikšanu, iekasēšanu un nodošanu, pieprasa veikt pasākumus jebkādu nepilnību novēršanai un, visbeidzot, var iesniegt ziņojumus budžeta lēmējinstitūcijai.

Turklāt pārbaudes palīdz nodrošināt rezultatīvu muitas savienības darbību, ES ražotāju aizsardzību un ES noteikumu vienādu piemērošanu, lai novērstu nepilnības, ko krāpnieki var izmantot savā labā vai lai apietu maksājamos nodokļus.

Pārbaudēs iegūtie konstatējumi ir nozīmīgs ieguldījums Budžeta ģenerāldirektorāta ieņēmumu politikā, nosakot tiesisko regulējumu attiecībā uz pašreizējiem un iespējamiem turpmākiem pašu resursiem. Šos konstatējumus nosūta arī citiem Komisijas dienestiem (*TAXUD* ĢD un *OLAF*), lai palīdzētu tiem politikas līmenī novērst konstatētās nepilnības.

No 2021. gada 1. janvāra piemēro jauno Pašu resursu lēmumu[10] un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2021/768, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus. Turklāt tirdzniecības atvieglošanas un vienkāršošanas nepārtrauktās attīstības dēļ regulāri jāpielāgo Komisijas un dalībvalstu veiktās TPR kontroles.

2.2. TPR pārbaužu uz vietas un attālināto pārbaužu mērķi un metodika

TPR pārbaužu galvenais mērķis ir pārliecināties par to, vai dalībvalstīs veiktās procedūras atbilst piemērojamajiem ES tiesību aktiem un ES finanšu intereses tiek atbilstoši aizsargātas neatkarīgi no preces muitošanas vietas. Katru gadu tiek pārbaudīti dažādi muitas un grāmatvedības jautājumi. Rezultātā tiek saskaņotas un uzlabotas dalībvalstu procedūras, lai konsekventi nodrošinātu ES finanšu interešu aizsardzību.

Komisijas pārbaudes uz vietas tiek plānotas kā daļa no ikgadējās pārbaužu programmas, kuras pamatā ir riska analīze un kura aptver vairākus jautājumus, par kuriem pārbaude jāveic vienā vai vairākās dalībvalstīs. Pārbaudes tiek veiktas, izmantojot standartizētas procedūras un pielāgotus revīzijas rīkus, lai nodrošinātu, ka pārbaudes tiek veiktas saskaņoti. Covid-19 pandēmijas dēļ 2020. un 2021. gadā vairākas no plānotajām pārbaudēm uz vietas bija jāveic attālināti.

Pārbaudēs apskatāmos jautājumus var ierosināt ne tikai iekšēji, bet arī dalībvalstis vai citi Komisijas dienesti (piemēram, *TAXUD* ĢD un *OLAF*). Turpinās sadarbība arī ar citiem dienestiem, izstrādājot revīzijas rīkus un *TAXUD* ģenerāldirektorātam aktīvi piedaloties pārbaudes vizītēs. Turklāt arī *TAXUD* ĢD, *OLAF* un Juridiskais dienests sniedz konsultācijas un piebildes pārbaužu ziņojumu sagatavošanai, lai tos iesniegtu Padomdevējai komitejai pašu resursu jautājumos. Šāda pieeja nodrošina konsekvenci starp Komisijas dienestiem un vienlīdzīgu attieksmi pret visām dalībvalstīm.

[10] Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

Kopš 2020. gada Komisija veic papildu *ad hoc* pārbaudes un dokumentārās revīzijas atbilstoši vajadzībām, ja tiek konstatēti konkrēti riski. Šīs mērķtiecīgās dokumentārās revīzijas galvenokārt tiek veiktas attālināti (piemēram, 2021. gadā sāka saules bateriju paneļu dokumentāro revīziju).

3. KOMISIJAS VEIKTĀS TPR PĀRBAUDES 2019.–2021. GADĀ

Laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam Komisija veica **56 pārbaudes** saskaņā ar Padomes Regulas (ES, Euratom) 2021/768 2. pantu, kuru rezultātā tika izdarīti 168 konstatējumi. Tālāk redzamajā 1. tabulā sniegts pārskats par pārbaudēm katrā dalībvalstī pārskata periodā.

No minētajiem 168 konstatējumiem vismaz 118 bija tieša finansiāla ietekme (70,2 %) un 43 — regulatīva ietekme (25,6 %).

Pārbaužu laikā tiek vērtēti gan grāmatvedības, gan muitas jautājumi.

1. tabula. Pārskats par pārbaudēm 2019.–2021. gadā

Dalībvalsts	A konta un B konta pārvaldība		Atmaksas un atsevišķi B konta gadījumi	Saistoša izziņa par tarifu	Lieluzņēmumi	Muitas vērtība	Saules bateriju paneļi	*ADD/ CVD*
	2020	2021	2019–2021	2019	2019	2019–2021	2021	2021
AT		x	x			x	x	
BE	x		x		x	x	x	
BG	x		x			x	x	
HR		x	x			x		
CY		x	x			x		
CZ	x		x			x	x	
DK		x	x			x	x	
EE		x	x			x	x	
FI		x	x			x	x	
FR	x		x	x		x	x	x
DE	x		x	x		x	Pārbaude 2018. g.	x
EL	x		x			x	x	x
HU	x		x	x		x	x	
IE		x	x			x	x	
IT	x		x	x		x	x	x
LV		x	x			x	x	
LT		x	x			x	x	
LU		x	x			x	x	

MT	x		x			x	x	
NL	x		x		x	x	Pārbaude 2018. g.	x
PL	x		x			x	x	x
PT	x		x	x		x	x	
RO	x		x			x		
SK	x		x			x		
SI		x	x			x	x	
ES	x		x			x	x	x
SE	x		x			x	x	
UK	x		x	x		x	Pārbaude 2018. g.	
Kopā	**28**		**28**	**6**	**2**	**28**	**21**	**7**

3,1. Grāmatvedības jautājumi

Laikposmā no 2020. līdz 2021. gadam visās dalībvalstīs un Apvienotajā Karalistē tika veiktas pārbaudes par **A konta un B konta**[11] **un ar tiem saistīto pārskatu ticamību**. Tika secināts, ka šo pārskatu izstrādes procedūras atbilst ES tiesību aktiem un nodrošina ES finanšu interešu aizsardzību. Pēc šīm pārbaudēm paziņotie konstatējumi cita starpā attiecas uz nesakritībām starp abiem kontiem, muitas parādu novēlotu noteikšanu un paziņošanu, nepareiziem ierakstiem abos kontos, pārskatu un to pielikumu nepareizu aizpildīšanu, kā arī novēlotu izņemšanu no B konta.

Papildus galvenajiem muitas jautājumiem sekundāri visās apmeklētajās dalībvalstīs tiek veiktas **A konta un B konta pārvaldības** pārbaudes. Laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam veiktajās pārbaudēs apstiprinājās, ka lielākā daļa kļūdu bija individuāla rakstura un sistemātiskas kļūdas bija sastopamas reti. Dalībvalstis uzņēmās atbildību par finansiālajām sekām, kas radās iepriekš minēto konstatējumu rezultātā.

Kopējā situācija uzlabojās, jo tika ņemtas vērā Komisijas pārbaudes par šiem jautājumiem, kā arī tādēļ, ka dalībvalstīs tika pilnveidotas elektroniskas grāmatvedības sistēmas, kas samazina tādu kļūdu risku, kuras saistītas ar manuālu darbību. Tomēr dalībvalstīm ir vēl vairāk jāuzlabo centieni nodrošināt A konta un B konta rūpīgu pārvaldību, kā arī jāsniedz visa tiesību aktos noteiktā informācija, lai nodrošinātu, ka pārskati ir pilnīgi, skaidri un pārredzami.

3.2. Muitas jautājumi 2019.–2021. gadā

[11] Dalībvalstis TPR grāmato vienā no šādiem diviem kontiem:
- **parastais konts** (A) atgūtajām vai garantētajām summām (šīs summas tiek iemaksātas ES budžetā);
- **atsevišķais konts** (B) neatgūtajām summām vai garantētajām summām, kas ir apstrīdētas. **Neatgūstamajiem** muitas nodokļiem atbilstošie TPR pēc noteikta perioda ir jāizņem no atsevišķā konta. Šīs TPR summas vienlaikus ir jādara pieejamas Komisijai (jāsamaksā), izņemot summas, kuras netiek atgūtas *force majeure* apstākļu dēļ, citu tādu iemeslu dēļ, kuros nevar vainot dalībvalsti, vai tādēļ, ka ierakstīšana kontos vai muitas parāda paziņošana ir atlikta, lai netraucētu krimināllizmeklēšanu, kas skar Savienības finanšu intereses.

Pārbaužu veikšanai tiek izvēlēti tie muitas jautājumi, kuri rada vislielāko risku Savienības finanšu interesēm.

Šajā triju gadu laikposmā galvenā uzmanība pārbaudēs tika pievērsta:

- kontroles stratēģijai muitas vērtības jomā (2019., 2020., 2021. gadā);
- saistošai izziņai par tarifu (2019. gadā);
- lieluzņēmumu kontroles stratēģijai (2019., 2021. gadā);
- kontroles stratēģijai antidempinga un kompensācijas maksājumu jomā (2021. gadā).

2019., 2020. un 2021. gadā **kontroles stratēģija muitas vērtības jomā** joprojām bija būtisks risks dalībvalstu finansēm un ES budžetam, kā liecina iepriekšējās TPR pārbaudes un *OLAF* izmeklēšanas[12]. To pakļāva pilnīgai izvērtēšanai vai pēcpārbaudei, veicot 44 pārbaudes visās dalībvalstīs un Apvienotajā Karalistē. Kopumā kontroles stratēģijas dalībvalstīs ir ievērojami uzlabojušās: ir izveidoti atbilstoši riska profili muitas vērtībai, un šaubu gadījumā pirms preču izlaišanas tiek veikti drošības pasākumi, kā arī pirms un pēc preču izlaišanas notiek pastiprināta kontrole. Rezultātā visā ES ir mazinājusies Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes tekstilizstrādājumu un apavu, kuru vērtība ir ievērojami pazemināta, importa negatīvā ietekme.

Šo ārkārtīgi pozitīvo tendenci apstiprina jaunāko importa datu analīze:

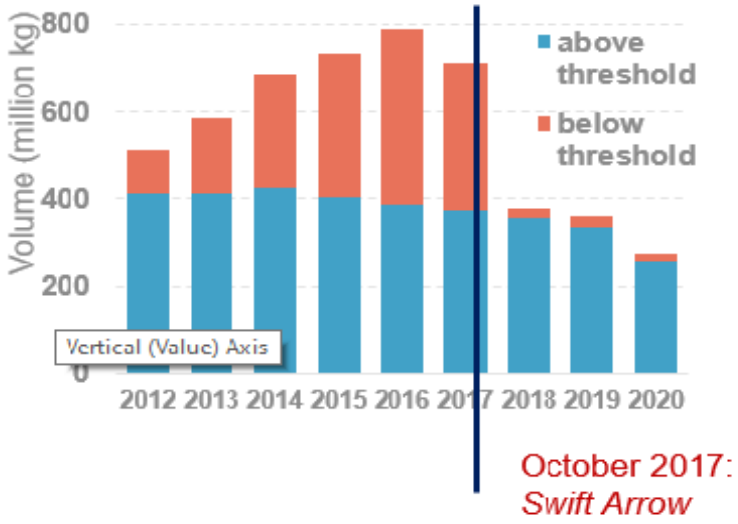
2014. gada martā *OLAF* īstenoja kopīgo muitas operāciju (KMO) *Snake*, kuras mērķis bija izskaust to tekstilizstrādājumu un apavu importu, kam noteikta pārāk zema vērtība, un tās rezultātā importa apjoms dalībvalstīs samazinājās, bet Apvienotajā Karalistē joprojām pieauga. Līdz 2017. gada oktobrim, kad Apvienotā Karaliste beidzot sāka īstenot pieprasītos pasākumus (operāciju *Swift Arrow*), tajā nonāca lielākā daļa importēto preču, kurām noteikta pārāk zema vērtība. Kaut arī pēc tam regulārais importa apjoms saglabājās stabils, Apvienotajā Karalistē praktiski izsīka to preču imports, kurām noteikta pārāk zema vērtība (1. diagramma).

Tomēr tas radīja plašāku nelabvēlīgu ietekmi, jo 2018. gadā to preču imports, kurām, iespējams, ir noteikta pārāk zema vērtība, pārvirzījās uz citām dalībvalstīm (2. diagramma). Tāpēc 2018.–2021. gadā veiktajās pārbaudēs galvenā uzmanība tika pievērsta ne tikai ES finanšu interešu aizsardzībai, bet arī atkārtoti tika apstiprināti ieteikumi un norādījumi dalībvalstīm, kā iedarbīgi cīnīties pret pārāk zemas vērtības noteikšanu un izvairīties no turpmākas iespējamas nelabvēlīgās ietekmes.

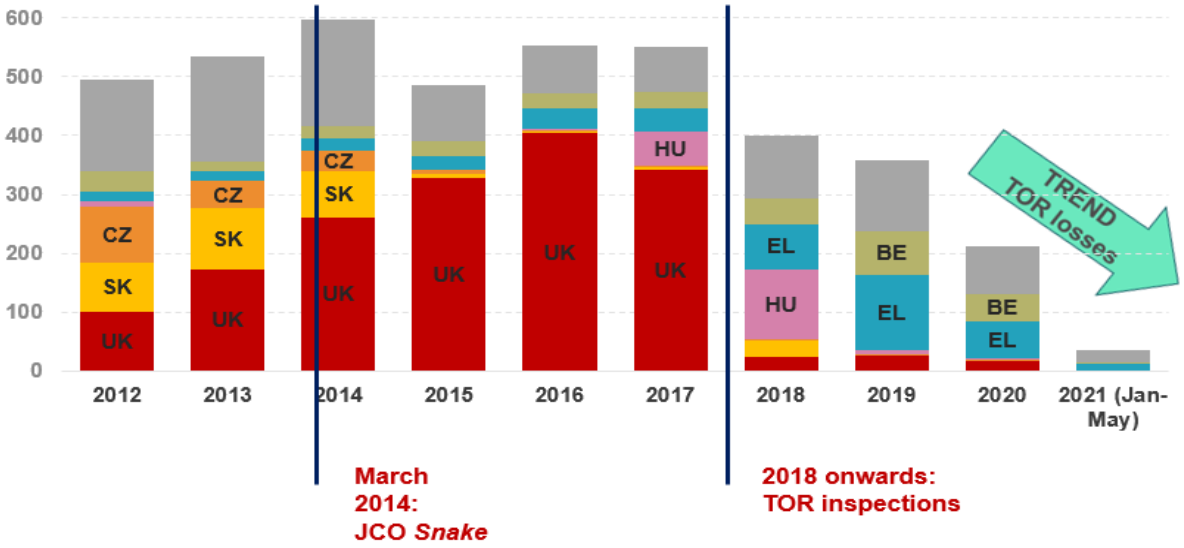
[12] Sk. Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai Astoņpadsmito gada ziņojumu par 2017. gadu un Deviņpadsmito gada ziņojumu par 2018. gadu.

Kā redzams 2. diagrammā, TPR pārbaudes attiecībā uz pārāk zemas vērtības noteikšanu bija ārkārtīgi iedarbīgas, lai visā ES samazinātu to preču importa apjomu, kurām noteikta pārāk zema vērtība, un tādējādi efektīvi samazināja arī ES budžetam radušos TPR zaudējumus.

1. diagramma. Tekstilizstrādājumu un apavu, kam noteikta pārāk zema vērtība, importa koncentrācija Apvienotajā Karalistē

2. diagramma. To preču importa apjomi, kurām, iespējams, ir noteikta pārāk zema vērtība (miljonos kg)

2019. gadā sešās dalībvalstīs pārbaudīja **saistošu izziņu par tarifu (SIT)**. Pārbaužu mērķis bija nodrošināt atbilstību ES noteikumiem par SIT lēmumu izdošanu un izmantošanu. Konstatētās nepilnības neradīja būtiskas finansiālas sekas ES budžetam. Nepilnības galvenokārt attiecās uz noteikto termiņu neievērošanu, nepareiza statusa koda izmantošanu, muitas kontroles neesamību saistībā ar nederīgām SIT, zemu kontroles līmeni pirms un pēc preču izlaišanas saistībā ar SIT, nepietiekamu saziņu starp dienestiem un reģionālām atšķirībām kontroles kvalitātes jomā.

2019. un 2021. gadā divās dalībvalstīs pārbaudīja **lieluzņēmumu kontroles stratēģiju**, kas sniedza vai nu daļēji apmierinošus, vai neapmierinošus rezultātus. Lai gan šāda veida uzņēmumiem ir liela nozīme dalībvalstu tautsaimniecībā un tos uzskata par uzticamākiem, arī tie būtu jāpakļauj noteikta līmeņa muitas iestāžu kontrolei vai uzraudzībai visās dalībvalstīs. Nepilnības attiecās uz riska analīzi, ļoti zema līmeņa vai vispār neeksistējošu kontroli pirms un pēc preču izlaišanas un iekšējās uzraudzības neesību valsts muitas organizācijā.

2021. gadā astoņās dalībvalstīs pārbaudīja **antidempinga un kompensācijas maksājumu (*ADD*/*CVD*) kontroles stratēģiju**. To rezultātā secināja, ka kontroles sistēmas ir vai nu daļēji apmierinošas, vai arī kopumā apmierinošas. Nepilnības galvenokārt attiecās uz riska profilu neieviešanu vai novēlotu ieviešanu, nekonsekventu kontroli, galīgo antidempinga maksājumu novēlotu noteikšanu un nodošanu (cita starpā pagaidu maksājumu pārtapšanu par galīgiem), *ADD*/*CVD* novēlotu noteikšanu vai nenoteikšanu pēc tam, kad no *OLAF* saņemta informācija, un nepareizas *ADD*/*CVD* likmes piemērošanu. Dalībvalstis pašlaik saskaņā ar pārbaužu ziņojumu prasībām ievieš uzlabojumus savās kontroles sistēmās, lai tādējādi veicinātu ES uzņēmumu turpmāku aizsardzību.

3.3. Izpildes nodrošināšanas stratēģija to preču importam, kurām noteikta pārāk zema vērtība

Komisija 2018. gada 21. decembra vēstulē informēja dalībvalstis par savu nostāju, ka muitas nodokļu summas, kas ir noteiktas un darītas pieejamas ES budžetā saistībā ar tekstilizstrādājumiem un apaviem no Ķīnas Tautas Republikas, iespējams, nav bijušas pareizas, jo tiem ir noteikta pārāk zema vērtība. Līdz ar to Komisija ieviesa skaitļos neizsakāmu atrunu saistībā ar 2018. gada TPR zaudējumu aplēsēm.

Kad bija pārbaudītas visu dalībvalstu kontroles stratēģijas muitas vērtības jomā, Komisija 2021. gada 7. maijā nosūtīja vēstules, lai attiecīgi informētu katru dalībvalsti par sākotnējām TPR zaudējumu aplēsēm.

Pēc Komisijas informatīvās vēstules saņemšanas 21 dalībvalsts līdz 2021. gada 31. decembrim — laikā, kad vēl nebija pieņemts Tiesas spriedums lietā C-213/19, — saskaņā ar iepriekš minēto atrunu darīja pieejamas papildu TPR summas, kuru kopējais apjoms pārsniedz **1,473 miljardus EUR**.

Statistikas metode, ko Komisija vēlējās izmantot TPR zaudējumu novērtēšanai, bija atkarīga no tā, kāds rezultāts būtu bijis pret Apvienoto Karalisti uzsāktajai pārkāpuma procedūrai,

kuras rezultātā tika pieņemts 2022. gada 8. marta spriedums (C-213/19, Komisija pret Apvienoto Karalisti). Eiropas Savienības Tiesa apstiprināja Komisijas statistikas metodi.

Komisija jau ir novērtējusi TPR zaudējumus un 2022. un 2023. gadā turpinās tos novērtēt saskaņā ar Tiesas spriedumu lietā C-213/19.

3,4. Saules bateriju paneļi

Komisijas dienesti 2018. un 2019. gadā veica TPR pārbaudes 10 dalībvalstīs, lai novērtētu valsts kontroles stratēģiju attiecībā uz tādu saules bateriju paneļu un galveno sastāvdaļu importu, kuru izcelsmes valsts ir Ķīnas Tautas Republika, Malaizija un Taivāna un uz kuriem attiecas tirdzniecības aizsardzības pasākumi (antidempinga un kompensācijas maksājumu pasākumi).

Tā kā trijās no šīm mērķtiecīgajām pārbaudēm tika atkārtoti konstatētas nepilnības attiecībā uz Komisijas 2016. gada 11. februāra Īstenošanas regulās (ES) 2016/184 un 2016/185[13] minētā termina "nosūtīti no" nepareizu interpretāciju, Budžeta ģenerāldirektorāts paplašināja savu pārbaužu tvērumu, attiecinot to uz visām dalībvalstīm, kas importēja tās pašas preces laikposmā no 2015. gada 30. maija līdz 2018. gada 3. septembrim[14]. Šajā ziņā Budžeta ģenerāldirektorāts 2021. gada 1. jūnija vēstulē informēja 21 dalībvalsti[15] par iespējamiem TPR zaudējumiem, kas radušies, nepareizi interpretējot minēto terminu attiecībā uz tādu saules bateriju paneļu un elementu importu, kuru izcelsmes valsts ir Malaizija un Taivāna. Līdz 2021. gada 31. decembrim deviņas dalībvalstis darīja pieejamus vairāk nekā **647 miljonus EUR**.

Šīs nepilnības pēcpārbaude turpinās.

Visbeidzot, izmantojot šīs pārbaudes, sazinoties ar dalībvalstīm un rīkojot daudzas prezentācijas, Komisija vēl sīkāk precizēja nozīmi terminam "nosūtīti no", kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa un kurš ietverts attiecīgajos ES tiesību aktos. Tas veicināja vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dalībvalstīm un palīdzēja nodrošināt ES uzņēmumu turpmāku aizsardzību pret šādu importu.

---

[13] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/184 (2016. gada 11. februāris), ar ko galīgo kompensācijas maksājumu, kas ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecina arī uz to kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme (OV L 37, 12.2.2016., 56. lpp.), un Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/185 (2016. gada 11. februāris), ar ko galīgo antidempinga maksājumu, kas ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecina arī uz to kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme (76. lpp.).

[14] Tirdzniecības aizsardzības pasākumu derīgums.

[15] Tostarp septiņas dalībvalstis, kurām iepriekš tika veikta īpaša pārbaude. Četras dalībvalstis nebija iesniegušas ziņojumus par saules bateriju paneļu un elementu importu pārbaudāmajā periodā.

4. TURPMĀKIE PASĀKUMI PĒC KOMISIJAS PĀRBAUDĒM

4.1. Regulatīvie aspekti

Dalībvalstis tiek aicinātas veikt nepieciešamos pasākumus, lai panāktu atbilstību ES prasībām, ik reizi, kad pārbaužu laikā valstu normatīvajos vai administratīvajos aktos tiek konstatēti trūkumi vai nepilnības, kā arī saskaņot TPR noteikšanu un iekasēšanu visās 27 dalībvalstīs. Šī regulējuma saskaņošana ir ievērojams Komisijas pārbaužu panākums. Arī izdarītie konstatējumi ir būtisks rādītājs par problēmām, ar kādām dalībvalstis saskaras, piemērojot muitas un pašu resursu tiesību aktus, un ir informācijas avots Komisijai, turpinot uzlabot tiesisko regulējumu.

4.2. Strīdu rezultāti

Tas, kā dažas dalībvalstis interpretē tiesību normas un kādas procedūras tajās ir ieviestas, ne vienmēr atbilst Komisijas prasībām. Ja strīdu nevar atrisināt, Komisija sāk pārkāpuma procedūru[16].

Laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam tika sāktas, turpinātas vai izbeigtas desmit pārkāpuma procedūras (sīkāku informāciju skatīt pielikumā). Svarīgākā no tām ir pret Apvienoto Karalisti sāktā lieta (C-213/19) saistībā ar pārāk zemas vērtības noteikšanu tekstilizstrādājumiem un apaviem, kā rezultātā radās lieli pašu resursu zaudējumi, kurus Apvienotā Karaliste atteicās darīt pieejamus.

4.3. Finansiālie aspekti

Laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam Komisijai kopumā kā papildu iemaksājamās summas tika samaksāti vairāk nekā **2,54 miljardi EUR**[17], ko galvenokārt nodrošināja izpildes nodrošināšanas stratēģija attiecībā uz pārāk zemas vērtības noteikšanu tekstilizstrādājumiem un apaviem, kā arī saules bateriju paneļiem. Tie attiecas arī uz citiem apsvērumiem, kas izteikti pārbaužu ziņojumos, un uz citām pārbaudēm, kā arī izriet no Revīzijas palātas konstatējumiem un Tiesas lēmumiem par TPR pārkāpuma procedūrām.

Kopējā kavējuma procentu summa, ko dalībvalstis samaksāja šajā laikposmā, bija **137 miljoni EUR**.

5. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI UZLABOTU TRADICIONĀLO PAŠU RESURSU ATGŪŠANU

Līdztekus pārbaudēm, kas tiek veiktas uz vietas dalībvalstīs, Komisijas rīcībā ir vairāki citi līdzekļi, kas tai ļauj uzraudzīt TPR atgūšanu.

5.1. Norakstīto neatgūstamo parādu pārbaude

[16] Līguma par Eiropas Savienības darbību 258. pants.
[17] Šis skaitlis ietver šā ziņojuma 3.3., 3.4. un 5.2. punktā norādītās summas.

Dalībvalstīm ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai darītu pieejamus TPR, izņemot, ja atgūšana saskaņā ar Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 13. panta 2. punktu ir izrādījusies neiespējama:

- *force majeure* apstākļu dēļ;
- citu tādu iemeslu dēļ, kuros tās nevar vainot; vai
- tādēļ, ka ierakstīšana kontos vai muitas parāda paziņošana ir atlikta, lai netraucētu krimināllizmeklēšanu, kas skar Savienības finanšu intereses.

Saskaņā ar ES tiesību normām dalībvalstīm ir jāziņo Komisijai par neatgūstamajām TPR summām, kas pārsniedz 100 000 EUR (ziņojumi par norakstītajām summām), attiecībā uz kurām tās neuzskata sevi par atbildīgām. Komisija pēc tam sniedz piebildes par katru ziņojumu. Komisijas veiktās norakstīšanas ziņojumu pārbaudes mērķis ir novērtēt, cik lielā mērā dalībvalstis ir centušās noteikt un atgūt no uzņēmējiem muitas nodokļus, kas šajā gadījumā ir tradicionālie pašu resursi.

Attiecībā uz summām, kas nesasniedz minēto robežvērtību, Komisija regulāri izlases veidā izvērtē gadījumus, veicot pārbaudes uz vietas, jo nav noteikta atsevišķa ziņošanas prasība.

Lai palīdzētu dalībvalstīm izvērtēt savu potenciālo finanšu atbildību par neatgūstamajām TPR summām, Komisija publicēja darba dokumentu — rokasgrāmatu — ar kritērijiem, kas izmantoti, vērtējot ziņojumus par norakstītajām summām. Šis darba dokuments pirmoreiz tika nodots dalībvalstīm Padomdevējas komitejas pašu resursu jautājumos (*ACOR*) 2012. gada 6. decembra sanāksmes ietvaros. Tā jaunākā pārstrādātā 2018. gada 8. marta redakcija, kurā ir ņemtas vērā izmaiņas ES tiesību aktos un attiecīgā judikatūra attiecībā uz TPR, visām dalībvalstīm to attiecīgajās oficiālajās valodās tika nodota 2018. gada 1. jūnijā.

Dalībvalstīm par katru attiecīgo gadījumu ir jāsagatavo strukturēts ziņojums un tas jānosūta Komisijai, izmantojot daudzvalodu datubāzi *WOMIS* (norakstīšanas pārvaldības un informācijas sistēma — *Write-Off Management and Information System*). *WOMIS* tiek regulāri atjaunināta, tādējādi nodrošinot dalībvalstu ziņojumu efektīvu un drošu pārvaldību.

Kompetentie Komisijas dienesti (Budžeta ĢD, *TAXUD* ĢD, *OLAF* un Juridiskais dienests) novērtē ziņojumu un sniedz piebildes attiecīgajai dalībvalstij. Šīs piebildes attiecas uz pamatojumu, uz kuru dalībvalsts var atsaukties saistībā ar neatgūstamajiem muitas nodokļiem atbilstošu TPR nenodošanu Komisijai.

Laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam Komisijai tika iesniegti 106 ziņojumi par norakstītajām summām, kas kopā veido 87,4 miljonus EUR. Šajā pašā laikposmā[18] Komisija attiecībā uz 76 ziņojumiem par summu 40,7 miljonu EUR apmērā uzskatīja, ka TPR zaudējumus nevar attiecināt uz dalībvalstīm. 181 gadījumā par summu **101,1 miljons EUR**

[18] Turpmāk minētie rādītāji ietver arī galīgi novērtētos ziņojumus, kas sākotnēji bija nosūtīti līdz 2016. gadam.

Komisija uzskatīja, ka iemesli, kādēļ summas izrādījās neatgūstamas, vismaz daļēji ir attiecināmi uz attiecīgajām dalībvalstīm. Deviņos gadījumos Komisijai bija ziņots neatbilstoši vai pāragri (1,3 miljoni EUR).

Lai novērtētu, vai TPR zaudējumi ir attiecināmi uz dalībvalsti, ir padziļināti jāanalizē ziņojuma elementi. 2022. gada 15. septembrī joprojām tika vērtēti pat 154 ziņojumi par norakstītajām summām (163,7 miljoni EUR), kas attiecas uz laikposmu no 2009. līdz 2021. gadam, daļēji tāpēc, ka vēl tika gaidīta no attiecīgās dalībvalsts pieprasītā papildinformācija.

5.2. Rīcība attiecībā uz noteikšanas kļūdām, kuru rezultātā tiek zaudēti TPR

Komisija laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam veica pēcpārbaudi par konstatētajām dalībvalstu pieļautajām administratīvajām kļūdām, kas skar ES finanšu intereses (pārbaudēs uz vietas un attālinātajās pārbaudēs konstatētie gadījumi, valstu lēmumi par atmaksāšanu vai atbrīvojumu administratīvu kļūdu dēļ, brīvprātīga maksājumu ieskaitīšana, ko dalībvalstis veic par administratīvām kļūdām, par kurām tās uzņemas finanšu atbildību attiecībā uz TPR zaudējumiem, noraidītas norakstītās un neatgūstamās summas līdz 100 000 EUR utt.). Tā rezultātā dalībvalstis laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam darīja pieejamus **423 miljonus EUR**, ar ko papildināja summas, kas iekasētas izpildes nodrošināšanas stratēģijai to preču importam, kurām noteikta pārāk zema vērtība (3.3. punkts), un saules bateriju paneļiem (3.4. punkts).

5.3. *OWNRES* datubāze

Saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 608/2014[19] un Nr. 2021/768 5. panta 1. punktu dalībvalstīm jāsniedz Komisijai informācija par krāpšanas un pārkāpumu gadījumiem, ja attiecīgās summas pārsniedz 10 000 EUR. Šī informācija ir jāiesniedz, izmantojot *OWNRES* datubāzi, kuru pārvalda un uztur Komisija.

OWNRES sniedz Komisijai informāciju, kas nepieciešama, lai uzraudzītu atgūšanu un sagatavotu pārbaudes uz vietas un dokumentāro revīziju. To izmanto arī *OLAF* dažādu analīžu veikšanai un *OLAF* veikto izmeklēšanu rezultātā izstrādāto finanšu ieteikumu izpildes uzraudzībai. Iesniegtie dati tiek rūpīgi analizēti Komisijas gada ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzību — cīņa pret krāpšanu — un ikgadējā muitas savienības darbības rezultātu pārskatā.

[19] Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014 tika atcelta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2021/768 2020. gada 31. decembrī.

2018. gadā ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES, Euratom) 2018/195[20] tika grozīta veidlapa ziņošanai par krāpšanu un pārkāpumiem. Lai atspoguļotu šīs izmaiņas *OWNRES* datubāzē, tai tika veikta jauninašana.

Līdz 2021. gada beigām *OWNRES* datubāzē bija **121 199**[21] lietas par krāpšanu vai pārkāpumiem ("sāktas" vai "izbeigtas"), salīdzinot ar **106 361** lietu 2019. gada sākumā. Tas nozīmē, ka jauno lietu skaits, par kurām paziņots trīs gadu laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam, ir pieaudzis par aptuveni **13,95 %** jeb **14 838** jaunām lietām.

ACOR sanāksmju ietvaros, kas notika divreiz gadā laikposmā no 2019. gada līdz 2021. gadam, Komisija 2019. gada jūlijā iepazīstināja ar dažiem atjauninātiem noteikumiem ziņošanai par kontrabandu, lai tādējādi nodrošinātu racionalizētāku ziņošanu. Sanāksmē 2020. gada novembrī dalībvalstīm tika lūgts pārskatīt un atjaunināt lietas, kas atlasītas saskaņā ar "sarkanā karoga" procedūru (galvenokārt neatjauninātas vai nepareizi ziņotas *OWNRES* lietas). Procedūras rezultātus prezentēja *ACOR* sanāksmē, kas notika 2021. gada jūlijā. Turklāt 2020. gada jūnija sanāksmē tika prezentēta atjaunināta *OWNRES* lietotāja rokasgrāmatas versija, kas izdota 2020. gada aprīlī.

5.4. Uzraudzības pasākumi attiecībā uz kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm

Komisija sniedz tehnisku palīdzību kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, lai pēc pievienošanās tās varētu pilnveidot administratīvās spējas un ieviest sistēmas, kas nepieciešamas *acquis* īstenošanai attiecībā uz TPR. Komisija novērtē arī kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu sagatavotību iepriekšminētā nodrošināšanai.

Šajā jomā apturēja tehnisko darbu un palīdzību uz vietas gan Covid-19 pandēmijas dēļ, gan arī tādēļ, ka sarunām par pašu resursu tiesību aktu paketi, ko Komisija ierosināja 2018. gada maijā, bija gaidāms neskaidrs iznākums, kā rezultātā tika pieņemts Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053, ko piemēroja ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.

Komisija 2021. gada decembrī ierosināja jaunu pašu resursu tiesību aktu paketi[22], lai izveidotu trīs jaunus pašu resursus, kuriem ES budžetā būtu jārada ieņēmumi un kas būtu līdzvērtīgi atveseļošanas instrumenta "*NextGenerationEU*" finansējuma vajadzībām. Ņemot

[20] Komisijas Īstenošanas lēmums (ES, Euratom) 2018/195 (2018. gada 8. februāris), ar ko izveido veidlapas ziņošanai par krāpšanu un pārkāpumiem, kas ietekmē tradicionālo pašu resursu prasījumus, un par pārbaudēm attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 608/2014 (OV L 36, 9.2.2018., 33. lpp.).

[21] Šeit ietilpst lietas, par kurām ziņoja Apvienotā Karaliste. Apvienotā Karaliste no ES izstājās 2020. gada 31. janvārī un vairs nav ES dalībvalsts. Tomēr Apvienotajai Karalistei ir jāziņo par krāpšanas un pārkāpumu gadījumiem, kā noteikts Apvienotās Karalistes un ES Izstāšanās līguma 136. panta 2. punkta c) un f) apakšpunktā. Šis ziņošanas pienākums ir spēkā līdz 2026. gada 20. februārim, kā noteikts minētā Izstāšanās līguma 50. pantā un 136. panta 3. punkta f) apakšpunktā.

22 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. Jaunās paaudzes pašu resursi ES budžetam (COM/2021/566 final, 2021. gada 22. decembris).

vērā pašu resursu sistēmas pastāvīgo attīstību, Komisija nolēma nesniegt kandidātvalstīm apmācību pašu resursu sistēmas jomā, jo šāda apmācība pēc minētās tiesību aktu paketes pieņemšanas tik un tā tiktu būtiski mainīta. Tomēr dažas valstis izmantoja iespēju mācīties no dalībvalstu pieredzes pašu resursu jomā, izmantojot mērķsadarbības pasākumus vai citus ES finansētus projektus, kas atbalsta ES pašu resursu pārvaldības sistēmas izveidi.

Attiecībā uz Ziemeļmaķedoniju un Albāniju 2019. gada septembrī notika sākotnējā tehniskā apmaiņa par attiecīgajiem ES pašu resursu *acquis*.

Bosnija un Hercegovina, kas ir kandidātvalsts kopš 2022. gada decembra, sniedza atbildes uz ES *acquis* anketas jautājumiem. Budžeta ģenerāldirektorāts 2019. gada aprīlī sniedza savu ieguldījumu Komisijas atzinumā par dalību ES.

5.5. Grozījumu izdarīšana Resursu pieejamības regulā

Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (Resursu pieejamības regula) ir pašu resursu regulējuma pamats, ar kuru nodrošina to, ka dalībvalstis savlaicīgi veic maksājumus par summām, kas jāieskaita ES budžetā.

Lai vēl vairāk uzlabotu šo regulējumu, Komisija 2021. gadā ierosināja visaptverošus regulas grozījumus. Priekšlikumā par grozījumiem risināti dalībvalstu procesuālie jautājumi, vienlaikus aizsargājot ES finanšu intereses un nodrošinot godīgu un līdzsvarotu ieņēmumu sistēmu.

Pēc plašas informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm 2022. gada martā stājās spēkā Padomes Regula 2022/615, ar ko groza Resursu pieejamības regulu.

6. SECINĀJUMS

Neraugoties uz Covid-19 pandēmijas radītajām problēmām, laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam sasniegtie rezultāti liecina, ka Komisijas veiktās TPR pārbaudes un sistemātiska konstatēto nepilnību pēcpārbaude ir neaizstājams un efektīvs līdzeklis, kā uzlabot TPR atgūšanu un gūt apliecinājumu tam, ka ES finanšu intereses tiek pienācīgi aizsargātas (to apstiprina arī pozitīvās tendences budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā, jo Komisijai nav izvirzīti jauni ieteikumi par jautājumiem TPR jomā).

Pārbaudes joprojām ir svarīgs instruments, kas saskaņo un uzlabo atbilstību ES noteikumiem. To finansiālā ietekme ir būtiska, ko apliecina papildu neto summa, kas darīta pieejama ES budžetā — **aptuveni 2,54 miljardi EUR laikposmā no 2019. līdz 2021. gadam**. Tie ir būtiski stimuli dalībvalstīm, lai tās savlaicīgi un pilnīgi darītu pieejamus tradicionālos pašu resursus ES budžetā. Pārbaudes arī palīdz nodrošināt muitas un grāmatvedības noteikumu pareizu piemērošanu un tādējādi vēl vairāk aizsargā ES finanšu intereses, jo tās ir iedarbīgs mehānisms vienotā tirgus izkropļojumu apkarošanai un novēršanai.

Raugoties nākotnē, starptautiskās tirdzniecības attīstība un it īpaši e-komercijas attīstība rada jaunas problēmas. Tā rezultātā būs nepieciešami jauni, piemēroti instrumenti un vēl ciešāka

sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm, piemēram, lai koordinētu uz risku balstītu muitas kontroli un nodrošinātu muitas nodokļu rezultatīvu iekasēšanu.

Šim nolūkam Komisija pēdējos gados ir turpinājusi racionalizēt savus pasākumus, lai efektīvāk risinātu gaidāmās problēmas, un arī turpmāk to darīs, lai uzlabotu muitas savienības darbību.